

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTO NR. I-399
44, 217, 218 STRAIPSNIŲ, KETVIRTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO,
STATUTO PAPILDYMO 23¹ STRAIPSNIU IR PRIEDU

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Statuto projekto rengimą paskatinusios priežastys. Esama geopolitinė situacija įpareigoja imtis visų įmanomų priemonių užtikrinti, kad Seimo ir jo padalinių veikla būtų vykdoma ir sprendimai priimami operatyviai ir efektyviai, kad būtų pašalinti bet kokie trukdžiai priimti sprendimus ir sumažintos grėsmės nacionaliniam saugumui. Seimo narių teisė dirbti ir susipažinti su įslaptinta informacija reglamentuojama keliais teisės aktais: Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymu, Seimo statutu ir Seimo pirmininko potvarkiais. Seimo statute nustatytas šios teisės įgyvendinimo reglamentavimas yra fragmentiškas, jam trūksta nuoseklumo.

Statuto projekto tikslas. Užtikrinti tinkamą valstybės ir (ar) tarnybos paslaptį sudarančios informacijos naudojimą Seimo darbe ir sumažinti su jos praradimu ar neteisėtu atskleidimu susijusias rizikas. Taip pat užtikrinti Seimo ir jo padalinių veiklos efektyvumą.

Statuto projekto uždaviniai:

- Seimo statute nuosekliai išdėstyti nuostatas, susijusias su Seimo narių teisės dirbti ir susipažinti su įslaptinta informacija įgyvendinimu;
- Nustatyti, kas ir kokiais terminais turi kreiptis į Valstybės saugumo departamentą dėl Seimo narių patikros;
- Nustatyti, kokios pasekmės kyla, kai Seimo narys, kuriam užimant tam tikras pareigas, reikia turėti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, leidimo negauna arba jį praranda;
- Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo pareigybių, kurias užimantiems Seimo nariams reikia leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, sąrašą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Seimo statuto projekto iniciatorius ir rengėjas Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Saulius Skvernelis.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu Seimo narių teisė dirbti ir susipažinti su įslaptinta informacija reguliuojama šiuose teisės aktuose:

- Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad pagal pareigas susipažinti su įslaptinta informacija ir ja naudotis gali Seimo Pirmininkas; Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 15 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ir ja naudotis gali Seimo nariai, kuriems tai būtina pagal vykdomas pareigas;
- Seimo statuto 44 straipsnio 7 dalyje numatyta, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariais gali būti Seimo nariai, turintys leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, o 73¹ straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatyta, kad laikinųjų komisijų sudėtis keičiama, jeigu laikinosios komisijos narys negavo leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba jį prarado, kai komisijos veikla susijusi su įslaptintos informacijos naudojimu;

- Seimo pirmininko potvarkiu tvirtinamas Lietuvos Respublikos Seimo pareigybių, kurias užimantiems asmenims reikia leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, sąrašas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Teikiamu Seimo statuto projektu siūloma papildyti Seimo statute nustatytą Seimo narių teisės dirbti ir susipažinti su įslaptinta informacija teisinį reguliavimą ir išsamiai bei nuosekliai išdėstyti su šio klausimo reguliavimu susijusias nuostatas: patvirtinti Seimo pareigybių, kurias užimantiems Seimo nariams reikia leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, sąrašą, numatyti subjektus ir terminus, kas ir kada turi kreiptis dėl patikros į Valstybės saugumo departamentą, nustatyti, kokias pasekmes sukelia leidimo negavimas ar praradimas ir kt.

Priėmus teikiamą projektą visos teisės nuostatos, susijusios su Seimo narių teise dirbti ir susipažinti su įslaptinta informacija būtų nustatytos Seimo statute. Tai užtikrintų teisinio reguliavimo nuoseklumą ir aiškumą bei sumažintų valstybės ir (ar) tarnybos paslapties praradimo ar neteisėto atskleidimo riziką.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Priėmus Seimo statutą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas Seimo statutas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Priimtas Seimo statutas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Kitų teisės aktų pakeisti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*: „paslapčių subjektas“, „Seimo narių teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, „leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia

Saulius Skvernelis